

Tilskuddsordningen undergraver PP-tjenesten

MER KOMPETANSE Artikkelforfatteren mener man bør satse sterkere på økt psykologkompetanse i PP-tjenesten. Illustrasjonsfoto: Maskot

Det gir ikke mening at kommunene får tilskudd til å ansette kommunepsykologer, men ikke til å øke psykologkompetansen i PP-tjenesten.

TEKST

Tina Nordbotten Skårdal

PUBLISERT 4. september 2017

KOMMUNEPSYKOLOGROLLEN

9. JUNI VEDTOK Stortinget at alle kommuner i Norge er pliktige til å tilby psykologkompetanse fra år 2020. Det har vært et økt fokus på å få psykologkompetansen inn i kommunene de siste årene, og tilskuddsordningen har vært et middel for å motivere kommunene til å ansette psykologer. Tanken er at psykologene skal arbeide mer systemrettet. De skal bidra i det forebyggende og helsefremmende arbeidet i kommunen. Et argument for å gjøre psykologkompetansen mer tilgjengelig er at helse skapes der mennesker lever livet sitt, i skole, barnehage, arbeid osv., ikke i helsetjenestene. Hvis en vil forebygge, vil det derfor være viktig å utarbeide tilbud på de arenaene der mennesker er i hverdagen.

Tilskuddsordningen har bidratt til en økning av psykologer som er ansatt i kommunen. Tanken om at psykologer skal jobbe på denne måten, er relativt ny, både for psykologene og kommunene. Det blir opprettet nye stillinger, og det er i stor grad opp til hver enkelt kommune eller i noen tilfeller hver enkelt psykolog å definere kommunepsykologrollen. Kommunene er usikre på hvordan psykologkompetansen kan benyttes, og mange psykologer ansatt i kommunen ender derfor opp med å jobbe med individualterapi, og får i liten grad delta i systemarbeid. I rapporten «Psykisk helse i alt vi gjør» av psykologspesialist Ingrid Sønstebø fremkommer det at psykologer i kommunen etterspør et mandat for det systemrettede arbeidet det er ønskelig at de skal utrette.

«I noen kommuner har psykologer ansatt i nyopprettede stillinger i helsetjenestene overtatt arbeidsoppgavene til PPT»

Motstridende signaler

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) er en lovpålagt tjeneste i alle kommuner. PPT har et todelt mandat. Tjenesten skal jobbe individuelt med barn som strever i barnehagen / på skolen, og vurdere om de har rett til spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning. PPT skal også arbeide systemrettet med kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler. Utdanningsdirektoratet skriver: «PPT skal bistå barnehagene og skolene i deres arbeid med tidlig innsats og forebygging.» PPT samarbeider tett med barnehage og skole og får på den måten innsikt i hva slags kompetanse som finnes i kommunen, og hva slags kompetanseheving/tiltak det er behov for. PPT kan ut fra det skreddersy tilbud til skolene og barnehagene. Altså har PPT mulighet til å hjelpe barn og utarbeide tilbud til barn der de lever livet sitt. Likevel får ikke kommunene tilskudd for å ansette psykologer i PPT. I veiledningen til regelverket for tilskuddsordningen står det at «PP-tjenesten og barneverntjenesten kan ikke motta tilskudd». I noen kommuner har psykologer ansatt i nyopprettede stillinger i helsetjenestene overtatt arbeidsoppgavene til PPT. Dette er å undergrave PP-tjenesten. Hvorfor ikke ansette psykologer i en tjeneste som allerede har et mandat for å jobbe systemrettet i barnehage og skole? Det gir motstridende signaler at det er et ønske om å satse utenfor helsetjenestene, samtidig som kommunene må ansette psykologer innenfor helsetjenestene for å få tilskudd.

I maiutgaven av Psykologtidsskriftet kan man lese aktuelt-saken «Når kommunepsykologen kommer». Der blir Tor Levin Hofgaard bedt om å kommentere det at PPT sjelden blir nevnt i debatten om kommunepsykologer. Han svarer at satsingen på kommunepsykologen skjer innenfor Helsedepartementets ansvarsområde, og at PPT er kunnskapsministerens bord. Dette argumentet er uholdbart. Det er kunstig å skille mellom barns helse (Helse- og omsorgsdepartementet)

og barns opplæring og utvikling i barnehage og skole (Kunnskapsdepartementet). Hvis barn opplever vanskelige følelser, får de det vanskelig på skolen, og vice versa. Departementene må kunne samarbeide og komme til en løsning som er til det beste for barna. Psykologforeningen bør kunne bidra til denne dialogen. I tråd med folkehelsetankegangen bør psykologkompetansen brukes på de arenaene der folk lever livet sitt, som for eksempel barnehage og skole. Da vil det være naturlig å satse sterkere på økt psykologkompetanse i PP-tjenesten.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 55, nummer 9, 2017, side 858-859

TEKST

Tina Nordbotten Skårdal, psykolog PP-tjenesten, Tønsberg kommune